

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
« _____ » _____ 2022 р.
А.Д. Остапчук

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту
Протокол № 9 від «27» квітня 2022 р.
Завідувач кафедри
_____ М.М. Деліні

«РОЗГЛЯНУТО»
/ Гарант ОП «Соціальна робота»
першого (бакалаврського) рівня
_____ І.І. Демченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ПРОЕКТАМИ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність	_____
Освітня програма	_____
Факультет	_____
Розробники:	_____

Вибіркова за вибором університету
аграрного менеджменту
доцент кафедри, к. е. н, Артюх Т.О.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Управління бізнес-проектами

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	Вибіркова за вибором університету
Освітня програма	
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект(робота)	–
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	1
Семестр	2
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	–
Самостійна робота	90 год.
Індивідуальні завдання	–
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Поняття «проект» та «проекування» все більш тісно входять в наше повсякденне життя, а сучасне оточуюче нас середовище являє собою світ проектів, які необхідно реалізувати за для досягнення поставленої мети, в заданий відрізок часу та в межах наявних ресурсів. Для отримання бажаного результату проекти потребують постійного управління, що полягає в цілеспрямованій координації необхідних дій для досягнення поставлених цілей.

Метою навчальної дисципліни є вивчення студентами основ проектування, набуття навичок використання здобутих знань для ефективного впровадження проектних рішень у практичній діяльності підприємства.

Предметом навчальної дисципліни «Управління бізнес проектами» є вивчення теоретичних концепцій та методології розробки проектів, базових підходів і критеріїв визначення та обґрунтування вибору напрямків змін.

У процесі вивчення дисципліни «Управління бізнес проектами» студентами вирішуються такі **основні завдання**:

- ✓ вивчення базових положень проектного менеджменту;
- ✓ визначення місця проекту на підприємстві та виявлення найбільш розповсюджених підходів до формування структури життєвого циклу проекту, ознайомлення з принципами внесення змін та управління проектами на підприємстві;
- ✓ визначення методів та інструментів проектування;
- ✓ обґрунтування необхідності управління якістю, часом та ресурсним забезпечення проекту, визначення форм організації проектної діяльності на підприємстві.

В процесі викладання дисципліни використовується кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка відповідає вимогам ECTS. У навчальному процесі використовуються такі методи навчання: лекції, практично-семінарські заняття, кейс-метод, самостійна та індивідуальна науково-аналітична робота.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни «Управління бізнес проектами» студент повинен:

знати:

- сутність, зміст, основні принципи бізнес-проекування;
- механізми, інструменти, методи, засоби, функції проектного менеджменту;
- види проектів та особливості їх реалізації;
- нормативно-правове та організаційне забезпечення розробки проекту;
- методи планування та реалізації проектів;
- теоретичні основи забезпечення контролю при реалізації проектів.

вміти:

- визначати фази реалізації бізнес-проекту;
- проводити оцінку інвестиційних проектів за різних умов інвестування та фінансування;
- планувати час реалізації проекту;
- проектувати організаційну структуру, здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування;
- розробляти процедури і методи контролю;
- ефективно організувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування проектної команди;
- оцінювати вплив інвестиційних рішень та рішень з фінансування на зростання цінності (вартості) компанії.

Набуття компетенцій:

загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ

Тема 1. Види і структура проектів. Бізнес-план проекту.

Визначення базових понять: проект, проектування, бізнес-проект, бізнес-проектування. Ознаки проекту. Середовище бізнес-проектування. Життєвий цикл проекту. Внутрішнє та зовнішнє середовище проекту. Оточення проекту. Основні елементи проекту.

Класифікація проектів. Види проектів. Учасники проекту. Власники проекту. Інвестори проекту. Команда проекту. Зацікавлені особи проекту

Життєвий цикл бізнес-проекту. Властивості життєвого циклу проекту. Фази проектного циклу, стадії й етапи. Властивості та зміст фаз проекту. Види робіт, які виконуються на різних стадіях життєвого циклу. Структура бізнес-проекту

Визначення базових понять: план, планування, бізнес-план, бізнес-планування. Функції та значення бізнес-плану. Призначення бізнес-плану. Види бізнес-планів. Завдання бізнес-планування. Цілі розробки бізнес-плану. Процес розробки бізнес-плану.

Методологія розробки бізнес-плану.

Тема 2. Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проекту

Підготовча стадія бізнес-планування.

Визначення базових понять: проект, проектування, бізнес-проект, бізнес-проектування. Середовище бізнес-проектування. Життєвий цикл проекту. Внутрішнє та зовнішнє середовище проекту. Оточення проекту. Основні елементи проекту. Оцінка сприятливих можливостей а загроз реалізації бізнес-проекту.

Класифікація проектів. Види проектів. Учасники проекту. Власники проекту. Інвестори проекту. Команда проекту. Зацікавлені особи проекту.

Життєвий цикл бізнес-проекту. Властивості життєвого циклу проекту. Фази проектного циклу, стадії й етапи. Властивості та зміст фаз проекту. Залучення фінансування на різних стадіях життєвого циклу проекту.

Змістовий модуль 2.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТОМ

Тема 3. Організаційно-виробничий та маркетинговий план проекту

Організаційний план проекту. Організаційна структура управління. Різні види організаційних структур. Організаційно-правова форма.

Людські ресурси проекту. Процеси управління людськими ресурсами проекту. Планування та формування проектної команди. Управління розвитком команди. Лідерство проектного менеджера. Делегування.

Потреба проекту в персоналі. Залучені спеціалісти проекту. Розвиток команди і групової роботи. Цілі розвитку команди проекту. Стадії розвитку команди.

Мотивація індивідуумів і групи. Сучасні теорії мотивації. Принципи та чинники мотивації. Програма мотивації. Управління конфліктами. Методи вирішення проблем. Умови успішного вирішення конфліктів в команді.

Виробничий план проекту: мета, завдання та структура. Етапи виробництва товару чи послуги. Технологічний процес виробництва. Витрати підприємства. Розрахунок потреби в матеріально-технічному

забезпеченні. Обладнання та сировина. Календарний план-графік реалізації проєкту.

Постійні та змінні витрати проєкту. План виробництва та витрат на виробництво протягом проєкту.

Фонд оплати праці.

Маркетинговий план проєкту. Комплекс 4Р. Завдання маркетингового плану. Формування ціни продукції. Методи ціноутворення.

Маркетингова стратегія проєкту. Сегментація ринку. Стратегії виходу підприємства на нові ринки. Оцінка конкурентів.

Канали розповсюдження інформації та продажу. Рекламна кампанія проєкту. План витрат на маркетинг.

SWOT-аналіз.

Тема 4. Фінансовий план проєкту

Зміст та значення фінансового плану. Технологія розробки фінансового плану.

Рух грошових коштів. Капітал підприємства, власний, залучений. Інвестиції, капіталовкладення. Показники господарської діяльності проєкту. Показники ефективності проєкту. Точка беззбитковості. Чистий дохід та витрати проєкту. Норма прибутку.

Тема 5. Інвестиційний бюджет, мережевий графік проєкту

Інвестиційний план проєкту. Розрахунок інвестиційних потоків. Джерела фінансування бізнес планування, їх переваги і недоліки. Бюджет бізнес плану. Раціоналізація структури джерел фінансування. Розрахунок фінансового левериджу. Розрахунок капітальних витрат плану. Розрахунок потреб в оборотних коштах бізнес плану.

Мережевий графік проєкту.

Тема 6. Розрахунок ефективності проєкту

Інвестиційна стратегія як основа управління інвестиційною діяльністю підприємства. Інвестиційний план як об'єкт управління. Схеми фінансування інвестиційних проєктів. Поняття та види ефективності інвестиційних планів. Грошові потоки інвестиційного плану: поняття, склад, структура та розрахунок. Залучення інвесторів.

Тема 7. Система оцінки ризиків проєкту

Поняття та класифікація ризиків. Види ризиків та причини їх виникнення. Методологія виявлення та аналізу ризиків. Ідентифікація ризиків та їх економічна оцінка. Принципи оцінки ризиків. Кількісний та якісний аналіз ризиків. Методи кількісної оцінки ризиків. Особливості фінансового, валютного та комерційного ризику. Фінансові рішення в умовах ризику. Концепція управління ризиками. Зміст та порядок розробки плану запобігання ризикам. Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с/п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ						
Тема 1. Види і структура проєктів. Бізнес-план проєкту.	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проєкту	16	2	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	32	4	4	-	-	24
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТОМ						
Тема 3. Організаційно-виробничий та маркетинговий план проєкту	17	2	2	-	-	13
Тема 4. Фінансовий план проєкту	18	3	2	-	-	13
Тема 5. Інвестиційний бюджет, мережевий графік проєкту	17	2	2	-	-	13
Тема 6. Розрахунок ефективності проєкту	18	2	3	-	-	13
Тема 7. Система оцінки ризиків проєкту	18	2	2	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	88	11	11	-	-	66
Усього годин	120	15	15	-	-	90

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види і структура проєктів. Бізнес-план проєкту.	2
2.	Передінвестиційні дослідження та обґрунтування проєкту.	2
3.	Організаційно-виробничий та маркетинговий план проєкту	2
4.	Фінансовий план проєкту	2
5.	Інвестиційний бюджет, мережевий графік проєкту	2
6.	Розрахунок ефективності проєкту	3
7.	Система оцінки ризиків проєкту	2
Разом		15

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Дайте визначення поняття «проект».
2. Опишіть зовнішнє та внутрішнє середовище проекту.
3. Опишіть учасників проекту згідно РМВОК.
4. Що таке РМВОК?
5. Що таке бізне-план?
6. Яким чином пов'язаний проект та бізнес план?
7. Які класифікації проектів існують?
8. За якими критеріями можна визначити актуальність та життєздатність проекту?
9. На які питання має дати відповіді бізнес-план?
10. Охарактеризуйте SMART- критерії.
11. Від чого залежить склад та зміст бізнес-плану?
12. Опишіть типову структуру бізнес-плану.
13. З чого складається резюме проекту?
14. Що являє собою стандарт бізнес-плану за UNIDO?
15. Що являє собою стандарт бізнес-плану за ЄБРР?
16. Які стадії життєвого циклу проекту виділяють?
17. З чого складається розробка концепції проекту?
18. Що являє собою стадія попередньої оцінки проекту?
19. З чого складаються додаткові дослідження в проекті?
20. Опишіть мету проекту за SMART- критеріями.
21. З яких частин складається бізнес-план проекту?
22. Яка мета створення організаційного плану проекту?
23. Яким чином розраховується потреба в персоналі проекту?
24. Як можна визначити які спеціалісти залучатимуться на аутсорсингу?
25. Яка мета та процедура розробки виробничого плану?
26. Яким чином розраховується потреба в ресурсах та обладнанні?
27. Яким чином розподіляються витрати проекту?
28. Яка різниця між постійними та змінними витратами?
29. Яка процедура розрахунку Фонду оплати праці?
30. Яким чином розробляється план виробництва продукції чи послуг?
31. З якою метою розробляється маркетинговий план проекту?
32. Що означає комплекс 4P?
33. Які методи ціноутворення виділяють?
34. Яка сутність SWOT- аналізу?
35. Яким чином аналізується ринок проекту?

36. З якою метою розробляється фінансовий план проєкту?
37. Яка процедура складання бюджету проєкту?
38. В чому полягає інвестиційний план проєкту?
39. Які джерела фінансування проєкту виділяють?
40. Яка сутність мережевого графіку проєкту?
41. Які показники оцінки ефективності проєкту виділяють?
42. Які проєктні ризики можна визначити?
43. Які методи управління ризиком виділяють?

**Тестові завдання для визначення рівня
засвоєння знань студентами**

**Національний університет біоресурсів і природокористування
України**

**Факультет аграрного менеджменту
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту**

**ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ
з дисципліни
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ПРОЕКТАМИ**

Студент групи _____

П.І.Б. _____

_____ кількість балів

_____ національна шкала

_____ шкала ECTS

_____ дата

Київ 2022

Цілі виконання. Виконання тестових завдань здійснюється для перевірки засвоєння необхідного обсягу знань за темою

Навчально-методичні матеріали:

- [1] Off-line матеріали до вивчення теми
- [2] Рекомендована література до теми
- [3] Матеріали аудиторних занять

Умови виконання:

- (a) Виконання тестових завдань проходить в аудиторії.
- (b) Під час виконання тестових завдань слід уважно виконувати інструкцію з їх виконання.
- (c) Кожне тестове завдання має тільки одну правильну відповідь.

Оцінювання результатів

Оцінка визначається відповідно до кількості правильних відповідей .
Оцінка є позитивною , якщо частка правильних відповідей складає більше, ніж 60%.

1. Тимчасовий захід, спрямований на створення унікального продукту, послуги або результату це ...
  - А) Проєкт.
  - Б) Бізнес-план.
  - В) Бізнес-проєкт.
  - Г) Соціальний проєкт.
2. Проєкт, який включає в себе декілька проєктів, це...
  - А) Монопроєкт.
  - Б) Мультипроєкт.
  - В) Мегапроєкт.
  - Г) Комплексний проєкт.
3. Люди або організації, які залучені до виконання проєкту, а також ті, хто залежить або зацікавлений у результатах проєкту, його успішному виконанні.
  - А) Учасники проєкту.
  - Б) Власники проєкту.
  - В) Спонсори проєкту.
  - Г) Замовники проєкту.
4. Бізнес-план це...
  - А) фіксація системи цілей, задач і засобів, які передбачають спрямовану зміну ситуації при передбаченому стані середовища.
  - Б) заздалегідь визначений порядок дій, які потрібні для досягнення поставленої мети.
  - В) активний робочий інструмент управління, відповідний пункт усієї планової та виконавчої діяльності підприємства.

Г) тимчасовий захід, спрямований на створення унікального продукту, послуги або результату.

5. Бізнес-план розробляється в наступному випадку:

А) Тільки для нових проектів.

Б) Як для нових проектів, так і для підприємств, що вже існують.

В) Для підприємств, що існують у випадку, коли підприємство може збанкрутіти.

Г) Жодна відповідь не є вірною.

6. Що означають критерії SMART?

А) Конкретність, вимірюваність, наявність виконавця, реалістичність, обмеженість в часі.

Б) Визначеність, витриманість, актуальність, конкретність, достовірність.

В) Лаконічність, креативність, обґрунтованість, формалізованість, правильність.

Г) Креативність, специфічність, особливість, можливість реалізації, обмеженість в часі.

7. В яких випадках підприємство може обирати структуру бізнес-плану за стандартом TACIS чи UNIDO чи іншими?

А) Якщо хоче подавати на грант від цих організацій.

Б) Якщо хоче подати на грант від Кабінету Міністрів України.

В) Якщо хоче отримати грант від Світового банку.

Г) Якщо хоче отримати грант від ЄБРР.

8. Яка відмінність проекту за стандартом ЄБРР від стандарту UNIDO й багатьох інших?

А) Бізнес-план за його стандартом найбільше приділяє увагу фінансовій стороні проекту, менше розглядає решту розділів.

Б) Цей проект не вимагає SWOT аналізу.

В) За обсягом пунктів є одним з найбільших серед інших стандартів.

Г) Не вимагає аналізу конкурентів.

9. Згідно підходу Світового банку, життєвий цикл проекту складається з наступних фаз:

А) Ініціації, планування, реалізації та завершення.

Б) Передінвестиційна, інвестиційна, постінвестиційна фази.

В) Проектування та реалізації.

Г) Ініціації, планування, реалізації, моніторинг та контроль, заключна фаза.

10. Початком проекту вважають:

А) Момент зародження ідеї

- Б) Вивчення прогнозів розвитку фірми
- В) Формування проектної команди
- Г) Прийняття попереднього інвестиційного рішення

11. Організаційний план проєкту включає в себе:

- А) Розподіл ролей та взаємозв'язків в бізнес-плані за своїми функціями та сферою відповідальності.
- Б) Розподіл статей витрат за виробництво.
- В) Визначення ключових напрямків розвитку проєкту.
- Г) Формування мети та завдань проєкту.

12. Система мотивації персоналу є частиною ..... плану бізнес-проєкту (вставьте пропущене слово):

- А) Організаційного.
- Б) Виробничого.
- В) Фінансового.
- Г) Загальна характеристика бізнес-проєкту.

13. Розрахунок потреби бізнесу в персоналі виконується в:

- А) Організаційному плані.
- Б) Виробничому плані.
- В) Фінансовому плані.
- Г) Оцінці ризиків.

14. Вибір організаційної форми бізнесу (ТОВ, ПП) виконується в:

- А) Організаційному плані.
- Б) Виробничому плані.
- В) Фінансовому плані.
- Г) Оцінці ризиків.

15. Від чого залежить вибір форми оподаткування підприємства (загальна система, спрощена)?

- А) Від масштабів бізнесу, обсягу доходів, кількості персоналу.
- Б) Від місця розташування підприємства.
- В) Від специфіки діяльності.
- Г) Від кількості працівників.

16. Поточні витрати, які залежать від обсягу виробництва, це:

- А) Постійні.
- Б) Змінні.
- В) Початкові.
- Г) Змішані.

17. Статті витрат, які нам потрібні для початку нашого проєкту, що включають необхідне обладнання, витрати на початковий маркетинг тощо:

- А) Постійні.
- Б) Змінні.
- В) Початкові.
- Г) Змішані.

18. Витрати на фіксовану оплату праці це:

- А) Постійні.
- Б) Змінні.
- В) Початкові.
- Г) Змішані.

19. Витрати на оренду приміщення це:

- А) Постійні.
- Б) Змінні.
- В) Початкові.
- Г) Змішані.

20. Витрати на сировину це:

- А) Постійні.
- Б) Змінні.
- В) Початкові.
- Г) Змішані.

21. Непередбачувані витрати це витрати, які ми не можемо спрогнозувати. Вони можуть розраховуватись наступним чином:

- А) Це завжди фіксований розмір витрат.
- Б) Це може бути як фіксований розмір витрат, так й відсоток від загального обсягу постійних чи змінних витрат.
- В) Це 5% від суми загальних витрат проєкту.
- Г) Це 10% від постійних витрат проєкту.

23. Які недоліки методу ціноутворення «Проходження за конкурентом»? (Декілька варіантів можуть бути вірними)

- А) Компанія-конкурент може швидко змінити ціну, а ми не встигнемо змінити й програємо.
- Б) Витрати конкурента можуть бути нижчі, ніж наші.
- В) Цей метод є найбільш ефективним при виході на ринок, тому не може бути недоліком.
- Г) Цей метод ціноутворення є найбільш придатним для багатьох галузей виробництва.

24. Витратний метод ціноутворення передбачає:

- А) Ціноутворення на основі витрат на виробництво продукції.
- Б) Ціноутворення з орієнтацією на конкурентів.
- В) Ціноутворення на основі максимальних витрат на маркетинг.
- Г) Ціноутворення за середньоринковою ціною у галузі.

25. Цільова аудиторія проєкту це:

- А) Та група людей, на яку ви орієнтуєтесь при виробництві продукції.
- Б) Всі потенційні споживачі на ринку.
- В) Молодь віком до 25 років, яка мешкає в місці розташування проєкту.
- Г) Все населення України.

26. Витрати на маркетинг залежать від (декілька відповідей можуть бути вірними):

- А) Загального бюджету проєкту.
- Б) Цілей проєкту.
- В) Витрат конкурентів на маркетинг.
- Г) Організаційного плану проєкту.

27. В якій частині розробляється загальний бюджет проєкту, тобто відмічаються всі надходження та витрати проєкту?

- А) Фінансовому плані.
- Б) Організаційному плані.
- В) Виробничому плані.
- Г) Маркетинговому плані.

28. Повна собівартість це:

- А) Сума витрат на виробництво та реалізацію продукції.
- Б) Сума витрат на виробництво продукції.
- В) Сума витрат на рекламу продукції.
- Г) Цехова собівартість продукції.

29. Собівартість реалізації продукції це:

- А) Сума витрат на реалізацію продукції (витрати на рекламу, транспорт).
- Б) Сума витрат на рекламу продукції.
- В) Витрати на доставку продукції в магазин.
- Г) Витрати на виробництво продукції.

30. Сума коштів, які надійшли на рахунок підприємства за реалізовану продукцію це:

- А) Виручка від реалізації продукції.
- Б) Чистий прибуток підприємства.
- В) Операційний прибуток підприємства.

Г) Маржинальний прибуток.

31. Виручка від реалізації продукції розраховується за наступною формулою:

- А) $V = P * Ц$ (P – кількість продукції, Ц - ціна)
- Б) $V = P * Д$ (P – кількість продукції, Д - дохід)
- В) $V = Ц * С$ (Ц – ціна, С - собівартість)
- Г) $V = С * P$ (С – собівартість, P - кількість)

32. До альтернативних джерел фінансування НЕ відносяться:

- А) венчурне фінансування.
- Б) кошти бізнес-ангелів.
- В) Нерозподілений прибуток.
- Г) Грантове фінансування проєктів.

33. До власних джерел фінансування НЕ відносять:

- А) Страхові виплати.
- Б) Амортизаційні відрахування.
- В) Акціонування.
- Г) Нерозподілений прибуток.

34. До позикових коштів відносять:

- А) Грантові кошти.
- Б) Кредити.
- В) Страхові виплати.
- Г) Акціонування.

35. До залучених коштів відносять:

- А) Акціонування.
- Б) Амортизаційні відрахування.
- В) Лізинг.
- Г) Статутний фонд.

36. Що таке динамічна модель виробничого процесу, що відображає технологічну залежність і послідовність виконання комплексу робіт, що погоджує їх звершення в часі з урахуванням витрат ресурсів і вартості робіт з виділенням при цьому вузьких (критичних) місць?

- А) Мережевий графік проєкту.
- Б) Дерево рішень проєкту.
- В) Цільовий графік проєкту.
- Г) Організаційна структура проєкту.

8. Методи навчання

Під час вивчення курсу для активізації навчального процесу застосовуються ділові ігри, проблемні завдання, підготовка реферативних доповідей та інші методи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.

На лекціях увага студентів зосереджується на проблемних питаннях за структурованим матеріалом з наведенням конкретних прикладів практичного застосування отриманих знань та зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем та заохоченням студентів до критичного сприймання нового матеріалу.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

9. Форми контролю.

Форма контролю знань студентів з дисципліни «Управління бізнес проектами» – залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни РДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи РНР (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$.

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Управління бізнес проектами» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали, презентації, відео-лекції до курсу).

12. Рекомендована література

Основна:

1. Войтко С.В. Управління проетками та стартапами в Індустрії 4.0: підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 200 с.

2. Гонтарева І. В. Управління проектами : підручник / І. В. Гонтарева. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 444 с.

3. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами : навчальний посібник / Л. Є. Довгань, Г. А. Мохонько, І. П. Малик – К. : КПІ ім. І. Сікорського, 2017. – 429 с.

4. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. ЦНЛ. 2019, 384 с.

5. Каппелс Т. М. Финансово-ориентированное управление проектами / Т. М. Каппелс ; пер. с англ. А. Л. Раскин. – М. : Олимп-Бизнес, 2008. – 377 с.

6. Кемп С. Управление проектами / С. Кемп ; пер. с. англ. – М. : ГИППО, 2010. – 384 с.

7. Корі Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Керування проектами для «неофіційних» проект-менеджерів. Фабула. 2019, 240 с.

8. Лосев В. Как составить бизнес-план. Практическое руководство / В. Лосев. – М. : ООО «И.Д. Вильямс», 2011. – 208 с.

9. Ноздріна Л.В. Управління проектами: Підручник / Л.В. Ноздріна, В.І.Ящук, О.І. Полотай. – К.: ЦУЛ, 2010. – 432 с.

10. Ньютон Р. Управление проектами от А до Я / Р. Ньютон. – 2-е изд. – М.: Альпина Паблишерз, 2009. – 180 с.

11. Петренко Н. О. Управління проектами. Навчальний посібник. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 244 с.

12. Приймак В.М. Управління проектами. Навчальний посібник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 464 с.

13. Проектний менеджмент: просто про складне : навч. посіб. / В.А.Верба, Л. П. Батенко, О. М. Гребешкова та ін. ; за заг. ред. В. А. Верби. – К. : КНЕУ, 2009. – 299 с.

14. Рач В. А. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку: навч. посіб. / В. А. Рач, О. В. Россошанська, О. М. Медведєва; за ред. В. А. Рача. – К.: «К. І. С. », 2010. – 276 с

15. Руководство к своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК). – 5-е изд. – РА: РМІ, 2013. – 586 с.

16. Р. Инглунд, А. Бусеро. Руководитель проектов. Все навыки, необходимые для работы. Манн, Иванов и Фербер. 2018, 384 с.

17. Ткаленко С. І. Європейський проектний менеджмент : навчальний посібник / С. І. Ткаленко, Л.П. Петрашко. – К. : КНЕУ, 2013. – 412 с.

18. Ткаленко С. І. Європейський проектний менеджмент : практикум / С. І. Ткаленко. – К. : КНЕУ, 2014. – 192 с.

19. Управление проектами : учеб. пособ. / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге. – 5-е изд., перераб. – М. : Омега-Л, 2010. – 960 с.

20. Управління проектами. Теорія і практика професійного управління бізнес-проектами та програмами розвитку : підруч. [в 3 ч.] / В.О. Онищенко, О.В. Редкін, О.В. Комеліна, Д.М. Толкачов. – Полтава : ПолтНТУ, 2017. – Ч. 1. Загальна характеристика проектного та мультипроектного менеджменту. – 284 с.

21. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 181 с.

Допоміжна:

22. Бабаев В. Н., Сухонос М. К., Белецкий И. В. Модель жизненного цикла строительного-энергетического проекта. Энергосбережение. Энергетика. Энергоаудит. 2015. №2 (133). С. 45-53.

23. Бредіхін В. М., Тарасенко С.І. Управління проектами: проблеми та перспективи. Молодий вчений. 2017. № 4.4. С. 9-12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4.4_5

24. Ганза І.В. Екстремальне та гнучке управління проктами в умовах невизначеності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. Випуск 10, частина 2, 2015. С. 64-73.

25. Гринченко М. А., Пономарьов О.С., Лобач О.В. Лідерство в системі поведінкових компетенцій фахівця з управління проектами. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія : Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. 2018. № 2. С. 81-87.

26. Бізнес-проекування в туризмі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Н.М. Скляр ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 52 с.

27. Коваль О.О. Тенденції управління проектами в сучасній економіці. Сучасні технології менеджменту забезпечення сталого розвитку економіко-правових сис- тем в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практич- ної конференції, м. Черкаси, 18-19 квітня 2019 року. Черкаси : Східноєвропейський універси- тет економіки і

менеджменту, 2019. 220 с. С.116-117.

28. Літовкіна О.О. Управління проєктами в умовах змін. Україна і світ: діалог мов та культур: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 29 березня – 31 березня 2017 року. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. 808 с.

29. Миронов О.В. Внутрішні організаційні структури управління проєктами. Економічні аспекти функціонування підприємства: стан, проблеми, перспективи: Збірник тез доповідей II Міжнародної науково – практичної заочної конференції. За загальною редакцією доцента Ю.В.Андріяко, доцента Н.Г.Мехеди. м.Черкаси, 14 квітня 2015 року. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. – 154 с.

13. Інтернет ресурси

31. Бізнес-ідеї: проєкти для бізнес-покнсультантів. URL : <https://mind.ua/publications/20203443-biznes-ideyi-proekti-dlya-biznes-konsultantiv>

32. Топ-200 найперспективніших та кращих бізнес-ідей у 2020 році з урахуванням карантину та коронавірусу. URL : <https://neoseo.com.ua/uk/top-101-samyh-perspektivnyh-biznes-idey-v-2018-godu>.

33. Постановка цілей по SMART. URL : <https://goal-life.com/uk/smart-cil>

34. Складові успішного проєкту на прикладах. URL : <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2018/june/issue-6/article-37269.html>

35. Як зробити аналіз ринку, щоб відкрити свій інтернет-магазин. URL : <https://neoseo.com.ua/uk/kak-sdelat-analiz-rynka>

36. Аналіз ринку для написання бізнес-плану. URL : <https://buduysvoe.com/publications/analiz-rynku-dlya-napysannya-biznes-planu>;

37. Аналітичне дослідження ринку. URL : <https://pro-consulting.ua/ua/services/analiticheskoe-issledovanie-rynka>;
38. Як провести аналіз ринків без маркетологів. URL : <https://gc.ua/uk/yak-provesti-analiz-rinkiv-bez-marketologa/>.
39. Структура бізнес-плану. URL : <https://sites.google.com/site/biznesplanplanuvanna/struktura-biznes-planu>.
40. Бізнес-план підприємства : поняття, структура, приклади. URL : <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/biznes-plan-predpriyatiya-ponyatie-struktura-primery>
41. Розробка бізнес-плану за міжнародними стандартами. URL : <https://pro-consulting.ua/ua/services/sostavlenie-biznes-plana-po-standartam-unido>
42. З чого почати бізнес – вибір організаційно-правової форми. URL : <https://www.olans.com.ua/z-chogo-pochati-biznes>
43. Вибір системи оподаткування. URL : <http://firstconsulting.com.ua/resources/putivnyk-pidpriyemtsia/124-ukrainian/putivnyk-pidpriyemtsia/biznes-z-nulia/261-vybir-systemy-opodatkuvannia>.
44. Підбираємо персонал: методи і типові помилки. Консультант кадровика, № 23(155), 2017. URL: <https://kadrhelp.com.ua/pidbyrayemo-personal-metody-i-typovi-pomylky>.
45. Як і для чого пишуть виробничий план проекту. URL : <http://monetary-flow.com/yak-dlya-tchogo-pishuty-virobnitchiy-plan-proektu/>.
46. Єлець О.П., Бірюк А.І. «Постійні та змінні вирати» «Економіка и менеджмент – 2013: перспективы интеграции и инновационного развития». Поступившие работы. Том 2. URL : <http://confcontact.com/node/514>
47. Класифікація витрат на виробництво. Податки та бухоблік, квітень, 2016, №32. URL : <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/april/issue->

32/article-17159.html

48. Як написати маркетинговий план для бізнес-плану. URL : <http://monetary-flow.com/yak-napisati-marketingoviy-plan/>

49. Основи маркетингової стратегії. URL : <https://leosvit.com/art/osnovy-marketyngovoyi-strategiyi>

50. Розробка маркетингової стратегії. URL : <https://koloro.ua/ua/razrobotka-marketingovoj-strategii.html>.

51. Вибір цільового ринку. URL : <http://marketing-helping.com/konspekti-lekcz/21-konspekt-lekczj-qosnovi-marketinguq/391-vibr-czlovogo-rinku.html>

52. 8 найкращих рекламних кампаній за 100 років. URL : https://24tv.ua/lifestyle/8_naykrashhih_reklamnih_kampaniy_za_100_rokiv_n8_7922

53. SWOT-аналіз. URL : <https://lanet.click/swot-analiz/>

54. Коронавірусна економіка: хто втрачає, а хто заробляє? URL : <https://hromadske.ua/posts/koronavirusna-ekonomika-hto-vtrachaye-a-hto-zaroblyaye-na-epidemiyi>.

55. Грантова програма COSME : коротко про головне. URL : <https://sme.gov.ua/cosme/grantova-programa-cosme/>